

Hyvinkään kaupungin verkkosivuston saavutettavuuden arviointi (WCAG 2.0)

1. Verkkopalvelun arvioija
Papunet-verkkopalveluyksikkö / Sami Älli
2. Arvioinnin tilaaja
Papunet-verkkopalveluyksikkö
3. Arvioinnin ajankohta
12.3.2013
4. Arvioitava kohde
Hyvinkään kaupungin sivusto. Palvelun etusivu (http://hyvinkaa.fi/) ja sen HTML-pohjaiset sivut alisivut poislukien mobiilisivut (http://hyvinkaa.fi/mobiilisivut/) alisivuineen.
5. Arvioinnin tavoite
Perusraportti Perusraportissa jokainen WCAG 2.0 kriteeri merkitään hyväksytyksi tai hylätyksi. Mikäli kriteeri ei täyty, raportissa esitetään vähintään yksi hylkäykseen johtanut sivu.
6. Arvioinnin taso (A, AA, AAA)
AA
7. Käytetyt teknologiat
HTML, JavaScript (mm. jQuery)
8. Arvioitavat sivut
<ul style="list-style-type: none">• http://hyvinkaa.fi/• http://hyvinkaa.fi/Asuinymparisto_rakentaminen/Ajankohtaista/• http://www.hyvinkaa.fi/Muut-sivut/Nopeat--hyodylliset/Palaute/• http://www.hyvinkaa.fi/Asuinymparisto_rakentaminen/Tekniikan-ja-ympariston-Yhteystiedot/• http://www.hyvinkaa.fi/Terveyspalvelut/• http://hyvinkaa.fi/Muut-sivut/Nopeat--hyodylliset/Vika--ja-paivystysnumerot/• http://hyvinkaa.fi/Asuinymparisto_rakentaminen/Liikenne--kadut-ja-puistot/Pysakointi/Oikaisuvaatimus/Vastalauselomake/• http://hyvinkaa.fi/Haku/?quicksearchquery=tori• http://hyvinkaa.fi/Liikenne-ja-kartat-2/Kartat-ja-paikkatieto/

- <http://hyvinkaa.fi/Hallinto-ja-kaupunkitieto/Hyvinkaan-esittelydiat/>
- <http://hyvinkaa.fi/Perhe--ja-sosiaalipalvelut/Tietoa-maahanmuuttajille/>
- <http://hyvinkaa.fi/Liikenne-ja-kartat-2/Liikenne2/>
- <http://hyvinkaa.fi/Kulttuuri-ja-vapaa-aika/Kirjasto/>

9. Muuta olennaista

Arvio on tehty osana Papunet-verkkopalveluyksikkö toteuttamaa projektia julkishallinnon verkkosivujen saavutettavuuden edistämiseksi. Projekti sai osarahoituksen Liikenne- ja viestintäministeriöltä. Projektin nimi on *“Julkishallinnon verkkosivujen saavutettavuuden arviointimallin kehittäminen asiantuntija-arviointien ja käyttäjätestauksien avulla.”* Hankkeen tavoitteena oli luoda arviointimalli ja lomakepohjaisia työkaluja kansalaisille suunnattujen julkisten verkkosivujen saavutettavuuden arvioimiseksi ja kehittämiseksi.

Arvioraportti

1. Havaittava - Informaatio ja käyttöliittymäkomponentit pitää esittää tavoilla, jotka käyttäjä voi havaita.

1.1 Tekstivastineet: Tarjoa tekstivastineet kaikelle ei-tekstuaaliselle sisällölle.				
Nro	A	Heuristiikka	Sivut / kommentit	OK
1.1	A	Onko käyttäjän kannalta olennaista informaatiota sisältäville kuville annettu kuvaava ja riittävän informaation sisältävä tekstivastine?	http://hyvinkaa.fi/	✗
1.1	A	Onko linkitetyillä kuvilla ja lomakkeiden kuvapainikkeilla kuvaava tekstivastine tai -arvo?	http://hyvinkaa.fi/	✗
1.1	A	Onko käyttäjän kannalta epäolennaisille kuville annettu määre alt="" tai toteutettu ne css-taustakuvana?	http://hyvinkaa.fi/Asuinymparisto_rakentaminen/Liikenne--kadut-ja-puistot/Pysakointi/Oikaisuvaatimus/Vastalauselomake/	✗
1.1	A	Onko CAPTCHA tai muut vastaavat ratkaisut toteutettu saavutettavasti?	Tämä kriteeri ei ole testattavissa eli se määritetään hyväksytyksi.	NA
1.1	A	Onko lomakkeiden kentillä kuvaavat nimet (label)?	http://hyvinkaa.fi/Muut-sivut/Nopeat--hyodylliset/Palaute/	✗
1.1	A	Onko kaikelle muulle ei-tekstimuotoiselle sisällölle annettu tekstivastine?	Tämä kriteeri ei ole testattavissa eli se määritetään hyväksytyksi.	NA
1.2 Aikasidonnainen media: Tarjoa vastine aikasidonnaiselle medialle.				
Nro	A	Heuristiikka	Sivut / kommentit	OK
1.2.1	A	Audiomuotoiselle sisällölle (podcastit, mp3-tiedostot ym.) on olemassa vastaavan informaation sisältävä tekstimuotoinen vastine.	Tämä kriteeri ei ole testattavissa eli se määritetään hyväksytyksi.	NA
1.2.1	A	Onko videoille olemassa vastaavan informaation sisältävä tekstimuotoinen vastine tai audiotiedosto?		✓
1.2.2	A	Onko verkkosivuilla olevat videot (esimerkiksi YouTube -videot) tekstitetty?	http://hyvinkaa.fi/Perhe--ja-sosiaalipalvelut/Tietoa-maahanmuuttajille/	✗
1.2.3	A	Onko verkkosivuilla oleville videoille olemassa kuvaileva tekstivastine tai kuvaileva ääniselite (mikäli videon oma ääniraita ei sisällä riittävää informaatiota kaikesta videon sisällöstä)?		✓
1.2.4	AA	Onko tahdistettu (synkronoitu) tekstitys tarjottu kaikelle suoralle multimediasisällölle (jos sisällössä on ääntä)?	Tämä kriteeri ei ole testattavissa eli se määritetään hyväksytyksi.	NA
1.2.5	AA	Onko erillinen kuvaileva ääniselite tarjolla kaikelle videosisällölle (mikäli videon oma ääniraita ei sisällä riittävää informaatiota videon sisällöstä)?	Tämä kriteeri ei ole testattavissa eli se määritetään hyväksytyksi.	NA
1.3 Mukautettava: Tuota sisältöä, joka voidaan esittää eri tavoin (esimerkiksi yksinkertaisemman asettelun avulla) informaatiota tai rakennetta menettämättä.				

Nro	A	Heuristiikka	Sivut / kommentit	OK
1.3.1	A	Onko HTML-kieltä käytetty verkkosivun elementtien merkitsemiseen?	http://hyvinkaa.fi/	✗
1.3.2	A	Onko HTML-koodin kautta määrittyvä sivun luku- ja navigaatiojärjestys looginen ja intuitiivinen?		✓
1.3.3	A	Onko verkkosivustolla esitettävät ohjeet toteutettu niin, että niiden ymmärtäminen ei vaadi kykyä kuulla tai nähdä?		✓
1.4 Erottuva: Helpota käyttäjiä näkemään ja kuulemaan sisältö lisäämällä taustasta erottuva etuala.				
Nro	A	Heuristiikka	Sivut / kommentit	OK
1.4.1	A	Onko käytetty muitakin keinoja kuin väriä erottelemaan toisistaan verkkosivun sisältö, elementit ja toiminnot?		✓
1.4.2	AA	Onko verkkosivulla mekanismi äänen pysäyttämiseksi, keskeyttämiseksi, hiljentämiseksi tai sen voimakkuuden säätämiseksi (mikäli se soi yli 3 sekuntia)?		✓
1.4.3	AA	Onko tekstillä tai tekstiä esittävällä kuvalla kontrastisuhde vähintään 4,5:1? Onko isolla tekstillä (yli 18px tai 14px lihavoituna), kontrastisuhde vähintään 3:1?	http://hyvinkaa.fi/	✗
1.4.4	AA	Onko verkkosivu on luettava ja voidaanko sitä käyttää ilman ongelmia, jos tekstin kokoa kasvatetaan 200%?		✓
1.4.5	AA	Onko tarkistettu, ettei kuvia ole turhaan käytetty esittämään tekstiä?	http://hyvinkaa.fi/Liikenne-ja-kartat-2/Liikenne2/	✗

2. Hallittava - Käyttöliittymäkomponenttien ja navigoinnin pitää olla hallittavia.

2.1	Käytettävissä näppäimistöltä: Toteuta kaikki toiminnallisuus siten, että se on käytettävissä näppäimistöltä.			
Nro	Heuristiikka	Sivut / kommentit	OK	
2.1.1	Ovatko sivun kaikki toiminnot käytettävissä näppäimistön kautta (poikkeuksena tekniikat, joita on mahdotonta suorittaa näppäimistöllä)?	http://hyvinkaa.fi/Perhe--ja-sosiaalipalvelut/Tietoa-maahanmuuttajille/	✗	
2.1.2	Onko tarkistettu, ettei näppäimistön fokus milloinkaan lukitu sivun mihinkään elementtiin? Voiko käyttäjä aina ja poikkeuksetta siirtyä kaikkiin (ja pois kaikista) sivun elementeistä?	http://hyvinkaa.fi/Perhe--ja-sosiaalipalvelut/Tietoa-maahanmuuttajille/	✗	
2.2	Tarpeeksi aikaa: Anna käyttäjille tarpeeksi aikaa lukea ja käyttää sisältöä.			
Nro	Heuristiikka	Sivut / kommentit	OK	
2.2.1	Jos sivulla tai sovelluksella on aikaraja, onko käyttäjän mahdollista kytkeä aikaraja pois päältä, säätää sitä tai jatkaa sitä?	Tämä kriteeri ei ole testattavissa eli se määritetään hyväksytyksi.	NA	

2.2.2	Voidaanko automaattisesti käynnistyvä liikkuva, välkkyvä tai vierivä sisältö keskeyttää, pysäyttää tai piilottaa käyttäjän toimesta?	Tämä kriteeri ei ole testattavissa eli se määritetään hyväksytyksi.	NA
2.2.2	Voidaanko automaattisesti päivittyvä sisältö keskeyttää, pysäyttää tai piilottaa käyttäjän toimesta tai voiko käyttäjä manuaalisesti säätää sen päivittymistä?	Tämä kriteeri ei ole testattavissa eli se määritetään hyväksytyksi.	NA
2.3	Sairauskohtaukset: Älä suunnittele sisältöä tavalla, jonka tiedetään aiheuttavan sairauskohtauksia.		
Nro	Heuristiikka	Sivut / kommentit	OK
2.3.1	Välkkykö mikään sivun sisältö tiheämmin kuin 3 kertaa sekunnissa?		✓
2.4	Navigoitava: Tarjoa käyttäjille tapoja navigoida, etsiä sisältöä ja määrittää sijaintinsa.		
Nro	Heuristiikka	Sivut / kommentit	OK
2.4.1	Onko sivulla mahdollista avulla ohittaa verkkopalvelun toistuvat rakenteet?	http://hyvinkaa.fi/	✗
2.4.2	Onko verkkosivuilla kuvaavat ja informatiiviset otsikot ("Page title")?		✓
2.4.3	Onko verkkosivun navigoitavien elementtien (linkit, lomake-elementit yms.) navigointijärjestys looginen ja intuitiivinen?		✓
2.4.4	Voidaanko jokaisen linkin tarkoitus selvittää yksin linkkitekstistä tai linkkitekstistä ja sen kontekstista yhdessä?	http://hyvinkaa.fi/Hallinto-ja-kaupunkitieto/Hyvinkaan-esittelydiat/	✗
2.4.5	Onko verkkosivu löydettävissä sivustolta useammalla kuin yhdellä tavalla?		✓
2.4.6	Ovatko otsikot (h1, h2, jne.) kuvaavia ja informatiivisia? Ovatko lomake- ja muiden vuorovaikutteisten toimintoelementtien nimilaput (labels) kuvaavia ja informatiivisia?	http://hyvinkaa.fi/	✗
2.4.7	Näkeekö käyttäjä, missä verkkosivun elementissä näppäimistön fokus kulloinkin on?		✓

3. Ymmärrettävä - Informaation ja käyttöliittymän toiminnan pitää olla ymmärrettävää.

3.1	Käytettävissä näppäimistöltä: Toteuta kaikki toiminnallisuus siten, että se on käytettävissä näppäimistöltä.		
Nro	Heuristiikka	Sivut / kommentit	OK
3.1.1	Onko verkkosivun kieli määritetty?	http://hyvinkaa.fi/	✗
3.1.2	Onko käyttäjälle kerrottu (lang-attribuutilla), jos verkkosivun jokin sisältöelementti on esitetty sivulle määritetystä kielestä poikkeavasti?	http://hyvinkaa.fi/Perhe--ja-sosiaalipalvelut/Tietoa-maahanmuuttajille/	✗
3.2	Ennakoitava: Tee verkkosivuista sellaisia, että niiden ilmiasu ja toiminta ovat ennakoitavissa.		

Nro	Heuristiikka	Sivut / kommentit	OK
3.2.1	Onko tarkistettu, että kun verkkosivun jokin elementti vastaanottaa fokuksen, sen seurauksena <ul style="list-style-type: none"> sivu ei merkittävästi muutu pop-up -ikkuna ei avaudu näppäimistön fokus ei siirry loogisesta paikastaan ei tapahdu mitään muuta muutosta joka voisi hämmentää tai disorientoida käyttäjää?		✓
3.2.2	Onko tarkistettu, että kun käyttäjä syöttää tietoa tai on vuorovaikutuksessa jonkin verkkosivun elementin (esim. lomake-elementin) kanssa, tämän seurauksena <ul style="list-style-type: none"> sivu ei merkittävästi muutu pop-up -ikkuna ei avaudu näppäimistön fokus ei siirry loogisesta paikastaan ei tapahdu mitään muuta muutosta, joka voisi hämmentää tai disorientoida käyttäjää, ellei tästä ole kerrottu käyttäjälle etukäteen?		✓
3.2.3	Onko tarkistettu, ettei verkkopalvelun useilla sivuilla toistuvien navigaatioelementtien linkkijärjestys muutu verkkopalvelun eri sivuilla?		✓
3.2.4	Ovatko saman toiminnon toteuttavat elementit tunnistettavissa verkkopalvelun eri sivuilla johdonmukaisesti?		✓
3.3	Syötteen avustaminen: Auta käyttäjiä välttämään ja korjaamaan virheitä.		
Nro	Heuristiikka	Sivut / kommentit	OK
3.3.1	Kerrotaanko lomakkeiden syötevirheistä käyttäjälle ja onko virheen kuvaus esitetty tekstimuotoisena? Onko kuvaus myös kohdistettu virheelliseen kohtaan?	http://www.hyvinkaa.fi/Muut-sivut/Nopeat-hyodylliset/Palaute/Post.aspx	✗
3.3.2	Onko käyttäjää ohjeistettu riittävästi mikäli hänen edellytetään syöttävän tietoa verkkopalveluun?		✓
3.3.3	Onko automaattisesti havaittujen lomakkeiden syötevirheiden korjausehdotukset (mikäli ne tunnetaan) esitetty käyttäjille?		✓
3.3.4	Voiko käyttäjä peruuttaa, tarkistaa tai vahvistaa lähettämänsä syötteen, jos se saattaa aiheuttaa lakiin perustuvia sitoumuksia, taloudellisia seuraamuksia tai jos se lähettää käyttäjän testivastauksia?	Tämä kriteeri ei ole testattavissa eli se määritetään hyväksytyksi.	NA

3. Lujatekoinen - Sisällön pitää olla riittävän lujatekoinen.

4.1 Yhteensopiva: Maksimoi yhteensopivuus nykyisten ja tulevien asiakasohjelmien kanssa, mukaan lukien avustavat teknologiat.			
Nro	Heuristiikka	Sivut / kommentit	OK
4.1.1	Onko verkkopalvelussa vältetty merkittävät HTML/XHTML- virheitä?	http://hyvinkaa.fi/	✗
4.1.2	Onko HTML-koodaus on kaikilta osin toteutettu niin, että verkkosivu on mahdollisimman saavutettava?	http://hyvinkaa.fi/Perhe-ja-sosiaalipalvelut/Tietoa-	✗

		maahanmuuttajille/	
--	--	--------------------	--